

Årsbok 2019

ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 109:e verksamhetsår

Årsbok 2019

publikation nr 278

Förbundets 109:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	1
Allmän översikt	2
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	5
Organisationen	6
Nils Westermarcks minnesfond	7
Förbundets representanter	8
Årsmötet	9
Släktgårdsvimplar och -diplom	11
Förlaget	12
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	13
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	17
Energi	18
Trädgård	19
Projekt	22
Utbildning	31
Information och publikationer	33
Bokförlingssällskapet	36
BOKSLUT	38
Revisionsberättelse	44
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	46

Pärmbild: Sparris
(Pixabay.com)

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) skall fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Svenska lantbrukssällskapens förbund är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

Under år 2019, som var SLF:s 109 verksamhetsår, jobbade förbundet på basis av ett resultatavtal som görs upp med jord- och skogsbruksministeriet. Enligt det definierades tre tyngdpunktsområden: a) skapa konkurrenskraft i affärsverksamheten i livsmedelskedjan, b) hållbar användning av förnybara naturresurser samt c) människors, djurs och växters hälsa och välbefinnande. Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) publikationer och information. Dessutom finns ungdomsverksamhet inom ramen för 4H. SLF övertog officiellt från början av 2019 ansvaret för Svensk Byaservice, som är ett samarbetsforum för landsbygds- och byautveckling. Det innebär att SLF nu arbetar mycket brett med landsbygdsutveckling. Landsbygds- och byautvecklingen har två anställda som i samband med flytten övergick till SLF:s personalstyrka med stationering i Vasa i samma kontorsutrymmen som Österbottens Svenska Lantbrukssällskap.

Under 2019 inledde SLF ett mycket viktigt samarbete med den finskspråkiga ProAgria. SLF tog över ansvaret för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning. Samtidigt tecknade SLF även ett samarbetsavtal med Ålands hushållningssällskap om att trädgårdsrådgivaren deltar i utvecklingen av den landsomfattande trädgårdsrådgivningen. På detta sätt får man in mycket god praktisk erfarenhet kring rådgivningsarbetet samt även ett brett kontaktnät till Norden och Europa. Målet är att skapa ett team med god teoretisk och praktisk erfarenhet av rådgivning. Koordineringen och samarbetet inom trädgårdssektorn har utvecklats bra och SLF satsar på att vara en framåtdrivande kraft inom trädgårdsrådgivningen.

Det är mera en regel än ett undantag att statsrådets budgetförslag innebär nedskärning av organisationens statsbidrag och att riksdagen sedan korrigerar saken genom att bevilja tillägg i den slutliga statsbudgeten. Så även gällande statsbidraget för år 2019. För SLF skedde dock en positiv ändring i statsbidraget i och med att man ökat satsningen på trädgårdsrådgivningen och därigenom erhöll man ett större statsbidrag för den verksamheten.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria-samarbetet. En del av förbundets utvecklingsarbete sker via projekt och den verksamheten fortsatte i full skala under året.

SLF fortsatte under året med ett projekt kring ”spetskunskapens rörlighet”. Det går ut på att utveckla rörligheten bland våra rådgivare mellan sällskapen i de olika regionerna. Inom många rådgivningsområden är det till fördel att man kan skapa ett system för specialrådgivning över gränserna. Projektet betyder i praktiken att jordbrukarna inom hela Svenskfinland kan erhålla rådgivningstjänster till samma pris oberoende av

varifrån rådgivarens stationeringsort. Speciellt gäller det sådan rådgivning som bara erbjuds av något sällskap, exempelvis dräneringsplanering, bolagiseringstjänster eller rådgivning kring specialgrödor.

Inom trädgårdssektorn fortsatte projektet, *Bli en #digiodlare*, som ska lära företagarna att utnyttja sociala medel vid marknadsföring och försäljning. Det mångåriga och mest genomslagskraftiga projektet *Greppa marknaden* fortgick bl.a. med fältvandringar och spannmålsseminarier med internationella och nationella expertföreläsare. Inom landsbygdsutvecklingen kan nämnas projektet IDNET-Svenskfinland som brobyggare och pilotområde. Det är ett finlandssvenskt landsbygdsutvecklingsnätverk, som tillsammans med de fyra andra finskspråkiga temanätverken bildar en helhet inom ramen för Landsbygdspolitiska rådets verksamhet.

SLF:s utvecklingsarbete inbegriper även gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör företagsledning och ekonomiska frågor, bolagiseringsfrågor, beskattning och energi. Två av förbundets sakkunniga är auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2020. Kunskapsområdena är energi och den nya modulen, ekonomi (konkurrenskraft).

I *utbildningsverksamheten* har samarbetet med utbildningsprogrammet för bioekonomi (naturbruk) vid Yrkeshögskolan Novia stor betydelse. Det sker på basis av ett ramavtal med spelregler gällande hela svenska organisationens deltagande i undervisningen. Förbundets utbildning 2019 gällde främst ekonomiutbildning.

Förbundet deltar också i fortutbildningen av jordbrukare vid olika tillfällen. Speciellt kan nämnas förbundets roll som underleverantör gällande svenskspråkig utbildning av WebWakka. Under slutet av 2019 höll man även skattekurser för jordbrukare.

Lantbrukskalendern 2020 går till historien som den 100:e kalendern. Den första kalendern kom ut hösten 1917. Jubileet till ära sammanställdes som temaavsnitt en resa genom kalenders olika årtionden; från 1920-talet till 2010-talet. Inalles alltså 10 årtionden av lantbrukets utveckling i Svenskfinland. Under hösten ordnades ett publiceringstillfälle med inbjudna samarbetsparter och personer som under åren bidragit till Lantbrukskalendern. Samtidigt publicerades en video om kalendern.

I samband med kalendern utgavs hösten 2019 också kalenderns faktadel i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. E-boken såldes både som separat produkt och som ett paket med den tryckta kalendern. SLF kunde via ett bidrag distribuera årets Lantbrukskalender gratis åt alla lantbruksstuderanden i hela Svenskfinland, inalles över 330 exemplar.

Av SLF:s *övriga verksamhet* kan nämnas att ledningen och administrationen av det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget, *Bokföringssällskapet i Finland Ab* sköts av förbundet. SLF vd fungerar även som vd i Bokföringssällskapet. Ett allt större antal direkta bokföringsuppdrag utförs också. Bokföringssällskapet har egna

verksamhetsställen i Bennäs och Borgå samt verksamhetspunkter i sällskapens och förbundets kontor.

SLF:s bokslut för år 2019 visar ett överskott på 59 086,72 euro. Resultatet var mycket bra och statsbidraget ökade p.g.a. att man övertog uppgifter inom trädgårdsrådgivningen. Likviditeten var också bra under året. Personalkostnaderna var drygt 410 000, ca 82 000 högre än föregående år på grund av ny verksamhet och ökad personal. De utgör 67 % av kostnaderna.

Balansomslutningen var 405 240,92 euro. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till ca 873 000 euro.

Helsingfors i augusti 2020

Peter Österman
verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
10. Finlands skogscentral, Kusten
11. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
12. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
13. Folksam Skadeförsäkring Ab
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
17. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
18. Stiftelsen A.B. Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond
19. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
20. Svenska småbruk och egna hem Ab
21. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
22. Södra Finlands Agronomförening
23. Södra skogsreviret r.f.
24. Veritas Pensionsförsäkring
25. Täckdikningsföreningen r.f.
26. Yrkeshögskolan Novia
27. Åbolands Fiskarförbund r.f.
28. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
29. Ålands Centralandelslag, ÅCA
30. Ålands Producentförbund r.f.
31. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2019

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mikael Söderholm, Kimito	Jörgen Grandell, Åbo
Viceordf.	Mats Källman, Pedersöre	Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Medlemmar	Holger Falck, Sibbo	Torolf Karlsson, Pargas
	Erik Oljemark, Borgå	Henrik Lassas, Borgå
	Rosmarie Finne, Solf	Henrik Pott, Nykarleby
	Bo-Erik Sandell, Finström	Simon Karlsson, Jomala

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande	Mikael Söderholm
	Jörgen Grandell
	Magnus Stark
	Henrik Lassas
	Meira-Pia Lohiluoma
	Peter Österman

Personalen

Verkställande direktör	Peter Österman, AFM (2018)
Ekonomiansvarig	Sonja Lövdahl, pol.mag. (2018)
Informatör	Eva Björkas, student (1999)
Utvecklingschefer	
Ekonomi	Annika Nystén, AFM (2018)
Energi	Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård	Annika Wickström, Hort. YH, AFK (2018)
Projekt, Digiodlare	Staffan Björkell, agrolog (2018)
Svensk Byaservice	Kenneth Sundman (1.1.2019)
IDNET	Ann-Sofi Backgren (2018)
Projekt, Greppa Marknaden	Oskar Dannbäck, AFK

Revisor Henrik Fröjdman, CGR, Helsingfors

Verksamhetsgranskare

Erik Perklén, Sjundeaå

Suppleanter Jonas Sandell, CGR, Helsingfors
Mats Björklund, Pedersöre

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2019

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mats Nylund, Pedersöre	Sören Hällmark, Nykarleby
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Ingrid Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Tom Cederström, Nykarleby
	Trygve Isaksson, Kimito	Annikka Selander, Salo
	Jaana Ojanen, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Peter Österman, representant för SLF:s styrelse
Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Styrelsens arbetsutskott

Mona Ahlsved
Ann-Katrin Enqvist
Susanne Nyman
Johanna Österholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare:	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010)
Informatör:	Petra Ingo, pol.kand. (2001)
Utbildnings- och utvecklingsansvarig:	Harriet Sundholm, pedagog (2009)

Nils Westermarcks minnesfond

Arbetsgrupp Henrik Andberg
Mikael Söderholm
Harri Westermarck
Peter Österman, sekreterare

År 2019 beviljades två stipendium ur minnesfonden åt:

Sonja Träskman, Helsingfors universitet för examensarbetet *Utvärdering av stöd till unga jordbrukare under CAP 2021-2027*.

Mattias Aromaa, Helsingfors universitet för examensarbetet *Kasvinviljelyn tuotantoyhtiö maatalousyritysten kilpailukyyn kehittämisessä - tapaustutkimus suomalaisilla ja ruotsalaisilla yrityksillä*.

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Söderholm:

- Delegat på ProAgrias allmänna möten
- Styrelsen för ProAgria
- Styrelsen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab

Peter Österman:

- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Arbetseffektivitetsföreningens delegation
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN)
- Redaktionsrådet för Tieto tuottamaan

Annika Nystén:

- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö (suppleant)
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN) (suppleant)

Annika Wickström:

- Växtskyddssällskapets trädgårdssektion
- Styrelsen för Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden

Harriet Sundholm:

- Skogsrådet för Österbotten
- Styrelsen för Förbundsarenan

Petra Ingo:

- Skogsrådet för Sydkusten
- Styrelsen för Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete (NSU)

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls den 21 november 2019 i Finska Hushållningssällskapets anrika mötessal i Åbo. På mötet deltog 20 röstberättigade representanter vilka representerade 10 medlemsorganisationer. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

Förbundets ordförande Mikael Söderholm hälsade alla välkomna till årsmötet. I sitt öppningsanförande tackade han Michaela Ramm-Schmidt, vd vid Baltic Sea Action Group, som inledningsvis höll ett föredrag om BSAG:s verksamhet och målsättningar.

Till mötesordförande valdes Håkan Fagerström. Under hans ledning godkändes verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2018 samt beviljades styrelsen ansvarsfrihet. Likaså godkändes verksamhetsplanen, budgeten, medlemsavgifterna, arvoden och reseersättningar för år 2020. Årsmötet behandlade och godkände också 4H:s verksamhetsberättelse och bokslut för år 2018 samt verksamhetsplan och budget för år 2020.

Till medlemmar i förbundets styrelse för följande kalenderår valdes Mikael Jern (suppleant Mats Nylund), Mats Källman, (Meira-Pia Lohiluoma), Erik Oljemark (Henrik Lassas), Rosmarie Finne, (Henrik Pott), Carin Holmqvist (Magnus Stark) och Mikael Söderholm (Torolf Karlsson).

Till revisor valdes Jonas Sandell (CGR) och till revisorssuppleant revisionssamfundet Auditplan Oy. Erik Perklén valdes till verksamhetsgranskare och till hans suppleant valdes Mats Björklund.

Michaela Ramm-Schmidt, vd för BSAG.

Till medlemmar i 4H:s styrelse valdes Annika Björk (suppleant Ingrid Träskman), Trygve Isaksson (Annikka Selander), Mats Nylund (Sören Hällmark), Jaana Ojanen (Ann-Christin Håkans) och Susann Rabb (Tom Cederström).

Efter årsmötet höll den nya SLF-styrelsen sitt konstituerande möte, varvid Mikael Söderholm enhälligt valdes till förbundets ordförande för år 2020. Till viceordförande valdes Mats Källman.

I anslutning till årsmöte är det brukligt att även ordna en del annat program som belyser den region där man samlas. Den här gången, när man samlades i Åbo stiftade man före årsmötet bekantskap

Gamla Åbo miniatyr

med det historiska Åbo i och med en guidad rundvandring på Aboa Vetus. Under den guidade turen fick man fördjupad information om livet i det medeltida Åbo.

Kimito Brewing produkter

Efter årsmötet hade man kvällsprogram med middag på restaurang Ekblom, Neuvolasali. Under kvällen premierades överförstmästare Håkan Fagerström för sitt långvariga och förtjänstfulla arbete för lantbrukets väl. Håkan erhöll Finska hushållningssällskapets förtjänstecken.

Följande dag besökte man två intressanta företag. Kimito Brewing är ett litet bryggeri som varit verksamt sedan 2019 på Kimitoön. Bryggeriets tanke är att tillverka så god öl som möjligt från Kimito. Tyngdpunkten ligger på lättillgängliga, rena och stilenliga produkter. De har en årsproduktion på ca 15 000 liter.

Det andra besöksobjektet var Söderlångvik gård. Där tog förvaltare Mikael Jensen emot oss och berättar om Söderlångvik Gård och dess nuvarande produktion och verksamhet. Söderlångviks huvudbyggnad har sedan år 1965 fungerat som ett konst- och personhistoriskt museum.

Söderlångviks äppelträdgårdar består av dryga 33000 äppelträd. Äpplena odlas enligt IP-metoden med hänsyn till miljön. Äppelproduktionen är gårdens viktigaste näring. Gården har även restaurangverksamhet och stuguthyrning.

Förvaltare Mikael Jensen berättar om gårdens äppelodling

Släktgårdsvimplar och -diplom

Under år 2019 beviljades släktgårdsdiplom åt:

Grannas / Grannas 2 i Londböle by i Borgå. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1540.

Släktgårdsdiplom och vimpel beviljades åt:

Södra-Jakos gård i Godby by i Jomala. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1893.

Uppdaterat släktgårdsdiplom:

Södergård i Björnhuvud i Eckerö kommun. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1537.

Förlaget

Under år 2019 har följande tryckalster framställts:

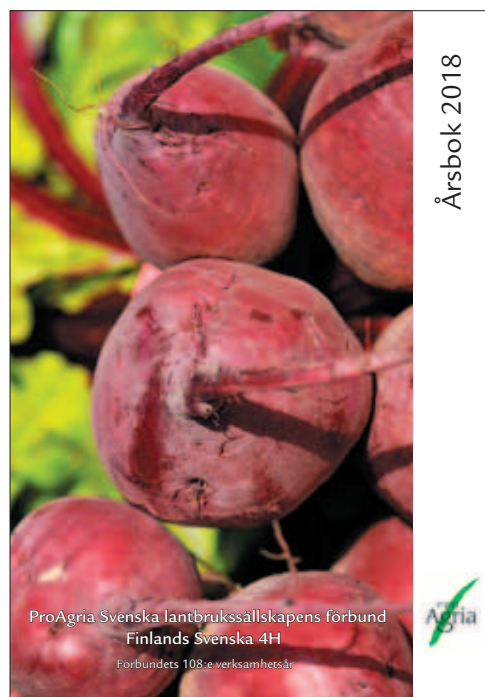
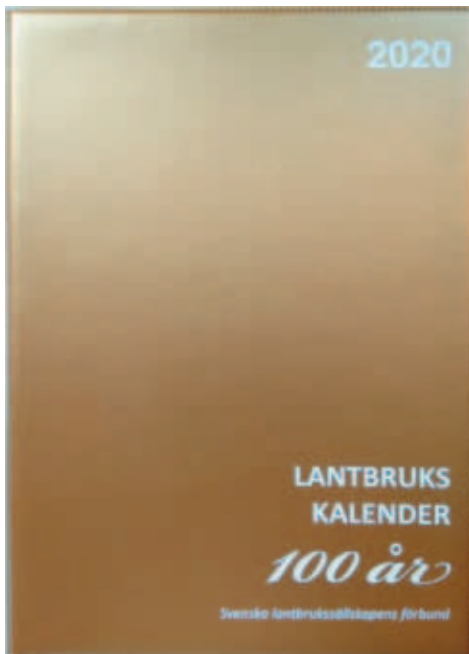
Publikationer

nr 276 Årsbok 2018

nr 277 Lantbrukskalender 2020

Småskrifter

Växtskydd för åkergrödor 2019

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

Dessutom finns ungdomsverksamheten inom ramen för Finlands svenska 4H. Den verksamheten beskrivs i ett separat avsnitt i årsboken.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner.

Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

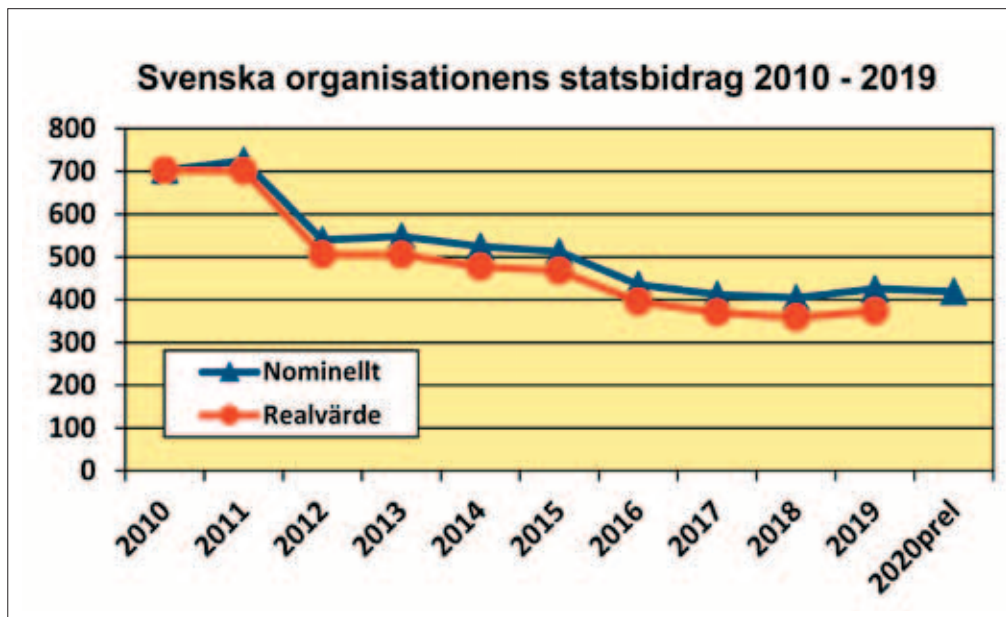
Från 2019 tog förbundet en ännu starkare roll som landsbygdsutvecklare i och med övertagandet av Svensk Byaservice och IDNET- projektet. Mera om dem i annan del av årsboken.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållnings-sällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemän och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd, delegationer och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsbidrag samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsanslaget, som år 2019 var ca 10 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och provas följaktligen varje år. Förbundets statsbidragsandel är lite högre, ca 15 %.

Statsbidraget beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- att skapa konkurrenskraft och tillväxt inom affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedelskedjan,
- främja miljövänligare produktionsmetoder och en hållbar användning av förnybara naturresurser samt
- människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet säkerställs.

Dessa styr den statsfinansierade delen av verksamheten.

Förhandlingar om hur dessa statsmedel ska användas förs mellan jord- och skogsbruksministeriet och samtliga statsunderstödda organisationer. Det finns inte längre någon officiella delegationen för jordbruksrådgivningen inom ramen för vilken förhandlingarna skulle ske. I praktiken har alla berörda aktörer dock inofficiellt sammankommit på kallelse av jord- och skogsbruksministeriet för att förhandla om de aktuella frågorna inom rådgivningssektorn.

De senaste åren har statsmakten velat sänka organisationens statsbidrag vilket förefaller omotiverat i en situation när rådgivning på gårdarna behövs mera än förut som en följd av den utmanande situationen beträffande lönsamheten, utmaningar att hela tiden utveckla och effektivisera verksamheten, komplicerade stödsystem samt på grund av hela tiden ökande byråkrati. Riksdagen har ofta haft förståelse för situationen och har i allmänhet via budgetmotioner beviljat tilläggsanslag.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget skall bibehållas. Bl.a. brukar centralorganisationerna kallas till jordbruksdelegationen vid riksdagens finansutskott för att ge utlåtande om statsbidraget och dess användning. För år 2019 föreslog regeringen igen en nedskärning av statsbidraget. Den här gången korrigerade riksdagen budgeten igen, beviljade tilläggsanslag så att ingen nedsättning förverkligades.

Användningen av statsbidraget styrs av ett resultatavtal som görs upp mellan centralorganisationerna SLF och ProAgria Keskusten Liitto samt jord- och skogsbruksministeriet. Fördelningen av statsbidraget på de enskilda sällskapen görs på förbundet och godkänns av ministeriet. All rapportering från sällskapen till ministeriet sköts och sammanställs av SLF. Förhandlingar om dessa frågor sker i regelbundet återkommande utvecklingssamtal med ministeriet. I praktiken är det förbundets direktör som har skött förhandlingarna och rapporteringen.

Förhandlingarna om resultatavtalet för år 2019 förlöpte i normal ordning med utgångspunkt i det långsiktiga avtal för perioden 2015 – 2019 som gjordes upp hösten 2014. Det nya avtalet avviker inte alltför mycket från föregående. En markering om rådgivning som stöder klimatarbetet kan nämnas.

Rådgivningens innehåll

Strategiska linjedragningar inför framtiden, det interna samarbetet och den ekonomiska situationen för organisationen i allmänhet och för förbundet i synnerhet är hela tiden på agendan när arbetsutskottet och styrelsen sammanträder. Beträffande de strategiska riktlinjerna finns i bakgrunden den strategi som gjordes upp för perioden 2016 – 2020. Nya element i diskussionerna 2019 var rådgivningens rörlighet inom Svenskfinland samt en satsning på gemensam trädgårdsrådgivning.

SLF övertog från början av 2019 koordinering och utvecklingsansvaret för hela ProAgrias trädgårdsrådgivning. Arbetet leds av SLF utvecklingschef för trädgårdsproduktion i samarbete med Proagrias trädgårdsrådgivare. Förbundet ingick också ett samarbetsavtal med Ålands Hushållningssällskap, som möjliggjorde användandet av trädgårdsrådgivarens kunskap i utvecklingsarbetet. Förbundet har hela tiden också betonat vikten av att det i svenska organisationen borde finnas ansvarspersoner inom de väsentliga produktionsinriktningarna i Svenskfinland, ekonomi, mjölk, växtodling, trädgårdssektorn och ekologisk produktion.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har engagerat förbundet i stor utsträckning. Verksamheten i bokföringsbyråerna i norra Österbotten och Borgå utvecklades positivt. Kundantalet ökade och verksamhetens omsättning likaså. I Borgå flyttade man under 2019 till nya verksamhetsutrymmen. Verksamheten har två anställda i Österbotten och två personer i Borgå. Praktiskt taget allt arbete med att leda verksamheten och utbilda personalen sköttes av förbundet. Vid sidan av det följer man hela tiden med var det skulle finnas möjlighet att utvidga Bokföringssällskapets verksamhet.

Förbundet förhandlar också om vissa avtal gällande hela svenska organisationen. År 2019 kan nämnas avtalet om insamling av uppgifter för lönsamhetsbokföringen (FADN). Förbundet förhandlar också om det för hela organisationen gällande samarbetsavtalet om utbildningsinsatser med Yrkeshögskolan Novia. Det avtalet beskrivs mera i detalj i avsnittet Utbildning i denna årsbok.

På det nationella planet inom ProAgria –gruppen jobbade man fortfarande med en omstrukturering av ledningen. Samarbetet ska i ytterligare högre grad fokuseras kring tre branschvisa ledningsgrupper, husdjur, växtodling och företag. Ledningsgruppernas uppgift är att lyfta fram frågor som bör utvecklas inom respektive delområde av rådgivningen, organisera utvecklingsprojekt kring de valda frågorna och försöka hitta

resurser till dessa projekt. Tanken med dessa ledningsgrupper är att jämbördigt kunna utveckla ProAgrias verksamhet inom dessa tre elementära rådgivningsområden.

Förutom att förbundets ordförande och VD sitter i ProAgria –gruppens styrelse representerar förbundet också den svenska organisationen i en arbetsgrupp för utveckling av informationsförvaltningen i ProAgria. Gruppen tar ställning till alla IT-frågor i organisationen.

På det operativa planet diskuteras ofta svenska organisationens deltagande i finansieringen av utveckling av tjänster, hjälpmedel (ofta IT-hjälpmedel) och stödfunktioner i samarbete med finska organisationen. Problematiken där är att de som utvecklas ofta är utformat för större organisationer och därför blir onödigt komplicerade och dyra för de mindre svenska organisationerna. Inte är det alltid heller lätt att få de utvecklade hjälpmedlen på svenska. Det är ofta förbundet som får sköta förhandlingarna om dessa frågor. Det var aktuellt även år 2019.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria –samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, Arbetseffektivitetsföreningens delegation, redaktionsrådet för Trädgårdsnytt m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen. I utbildningssektorn bör speciellt samarbetet med Yrkehögskolan Novia nämnas och i skogssektorn Finlands skogscentral.

Utlåtanden

Bland uppdrag som kan kategoriseras som centralorganisationsfunktioner hör ytterligare att ge utlåtande om frågor som har betydelse för organisationen och jordbruket i Svenskfinland. Årligen kommer det dussintalet begäran om utlåtanden, främst från jord- och skogsbruksministeriet. Tyvärr har förbundet endast resurser att besvara en del av dem. De senaste åren har det närmast begränsat sig till frågor som direkt berör rådgivningsorganisationen. Gällande vissa speciellt angelägna remissutlåtanden bidrar sällskapen med sin sakkunskap.

Sådana utlåtanden gavs inte under år 2019. Muntligen har dock några sådana utlåtanden getts. Bl.a. kan nämnas att förbundets personal deltog i arbetsgruppsmöten för det nya CAP-stödsystemet.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling, företagsutveckling och landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria-samarbetet. En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med+ sällskapen.

Företagsekonomi

Förbundets arbete med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten sköts av direktören och ekonomirådgivaren. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen.

Den nya rådgivningsmodulen i Råd 2020-systemet, modernisering av gården och förbättrande av dess konkurrenskraft, ger bra möjlighet till skräddarsydd ekonomisk rådgivning.

I och med den rådgivningsmodulen kan jordbrukaren få t.ex. rådgivning om generationsväxling och förutsättningar att ta över gården, finansiering, likviditetsbedömning, stödvillkor eller rådgivning om bolagisering av gårdar eller också särskilda konsultationer i skattefrågor (inte skattebokföring eller deklarationer).

I samarbete med ProAgria arbetar man med utveckling av hjälpmedel som används för företagsstyrning i företagen på landsbygden. Utvecklingen av tjänsterna är kontinuerlig. Under de senaste åren har mycket kretsats kring internetbaserade it-tjänster och program som t.ex. WebWakka. Under år 2019 fortsatte man med projektet att förnya det så kallade Likwi programmet. Med programmet gör man gårdens långsiktiga ekonomiplan som används bl.a. vid generationsväxlingar och investeringar.

Förbundet jobbar också med organisationens it-program genom att delta i den generella utvecklingen av programmen och att upprätthålla de svenskspråkiga programmen.

Den officiella lönsamhetsbokföringen skall följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF:s direktör är medlem. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokföringssystemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållnings-sällskapens rådgivare. En markering om lönsamhetsbokföringens viktighet och behovet att rekrytera nya gårdar finns dessutom i resultatavtalet.

Att följa med marknaden och försöka lära sig hur den fungerar har blivit allt viktigare för jordbrukaren. I huvudsak sköttes arbetet inom ramen för projektet, *Greppa marknaden - marknadskunskap, samarbete och nytänkande för en lönsam växtodling*. Projektet pågick ännu år 2019 och man fick under året även tilläggsfinansiering för ett nytt projekt som pågår till slutet av 2020.

Målet med projektet är att jordbrukarna ska lära sig att följa med marknaden och använda de nya marknads- och försäljningsinstrument som numera finns att tillgå samt att göra upp försäljningsstrategier för den egna gården. Projektet beskrivs mera i detalj på ett annat ställe i årsboken.

Bolagisering av lantbruk har blivit allt vanligare inom jordbruksnäringen. Det har märkts tydligt så att antalet kontakttagningar från jordbrukare som funderar på aktiebolag har ökat och har också genererat flera fakturerbara kunduppdrag. Telefonrådgivningen kring dessa frågor är rätt omfattande. Generellt kan man dock konstatera att det ur kundens synvinkel ofta finns någon sådan nackdel med aktiebolagsformen som är så väsentlig att en bolagisering inte lönar sig att förverkliga. Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygdsföretag är också ett fortgående utvecklingsområde där man jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Frågor kring arrende- och markpriser debatterades också aktivt under året.

SLF följer kontinuerligt upp jordbrukets lönsamhet i olika sektorer. Årligen uppdateras de vanligaste djurslagens och växternas täckningsbidrags- och produktionskostnads-kalkyler vilka publiceras i lantbruksskalendern.

Av ekonomisektorns utvecklingsarbete kan ytterligare nämnas direkta utvecklingsuppdrag för enskilda gårdar. Många utredningar har gällt bolagisering av någon del av verksamheten på landsbygdsföretagen. Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har också tagit mycket tid i anspråk. Det har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2020 -systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2020 –energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Under 2019 fortsatte arbetet med gårdsspecifika energikutredningar, till största delen inom ramen för Råd 2020 systemet. Förutom sedvanliga beräkningar och allmän rådgivning kom under året flera uppdrag att få en form där energirådgivaren konkret genomförde förbättringsåtgärder på olika värmeanläggningar samt koordinerade och genomförde istandsättningen av ett gårdsbaserat vattenkraftverk. Vattenkraftsprojektet fortsatte över årsskiftet och blev klart under början av 2020. Under 2019 kom de gårdsspecifika energiuppdragen långt att handla om solenergilösningar och uppdaterande/förnyande av befintliga flisvärmeanläggningar.

Under 2019 fortsatte samarbetet med Qvidja kraft och sedermera Q-power samt forskarna som utvecklat en biologisk metod för omvandling av koldioxid, kolmonoxid och vätgas till metan. Under 2019 färdigställdes ändringen av den tidigare levererade containerbaserade förgasningsanläggningen till att gå på syrgas istället för på vanlig luft. Genom att göra förgasningen med syrgasberikad luft i stället för vanlig luft kan man producera en gas som inte just innehåller kväve och därför har ett högre värmevärde. Den producerade gasen fungerar väl i metaniseringsprocessen.

Under första hälften av 2019 slutfördes byggandet av en för syrgas planerad centralenhet avsedd att ersätta den tidigare centralenheten i Qvidjas förgasningscontainer.

Inom energisektorn finns ett kontinuerligt samarbete med främst finskspråkiga energirådgivare kring kunduppgifterna, utvecklandet av energirådgivningens arbetsmetoder och handledning av rådgivare. Under året överlämnades några mer krävande kunduppgifter från finskspråkiga sällskap till SLF:s energirådgivare.

Under år 2019 har SLF:s eget räkneverktyg vidareutvecklats enligt behov. Räkneverktyget är i sin helhet tvåspråkigt och kan användas för en mångfald av olika energirelaterade beräkningar. Delar av räkneverktyget används av flera rådgivare inom den finskspråkiga organisationen.

Utbildnings- och föreläsningsverksamheten fortsatte under 2019, speciellt kan nämnas en föredragsturné i Österbotten under hösten. Som beställningsarbete ordnades en studieresa med energitema till Tyskland i sammanband med Agritechnica mässan i Hannover. I samband med resan gjordes dessutom besök på ett flertal företag och gårdar med intressanta energilösningar. SLF:s energirådgivare fungerade tillsammans med Markku Lappi som resans arrangör samt som tolk. Under maj månad deltog energirådgivaren i konferensen Regatec som ordnades i Malmö. Under juni gjordes ett annat biokolrelaterat studiebesök till Sverige. Studieresorna finansierades av Xylo Gas.

Trädgård

Året 2019 var utmanande för producenterna. Vädret var mycket omväxlande. Ett par dagar efter att man i södra Finland uppmätte värmerekord i juli noterades köldrekord i östra Finland. Regnen var mycket lokala och tillfälliga och i huvudstadsregionen fick man i slutet av augusti erfara skyfall då det på mätstationen i Kajsaniemi uppmättes 56,1 mm nederbörd under drygt fyra timmar.

Under senaste åren har det i antalet lantbruks- och trädgårdsföretag förekommit en nedgående trend samtidigt som odlarnas medelålder och gårdsarealen har stigit. Grönsaker på friland odlades år 2019 på 10 704 ha, en förändring med - 610 ha jämfört året innan. Frukt- och bärarealen var år 2019 7117 ha, likaså även här en minskning på 326 ha jämfört med år 2018. Informationen av totala produktionsmängden grönsaker, frukt och bär har i skrivandets stund inte ännu utgivits.

För utvecklingschefens del inleddes året med några arbetsresor. Utvecklingschefen deltog i grönsakskryssningen som årligen ordnas av Vihannesviljelijät ry. i mitten av januari samt reste till Norge på grönsaksseminarium i slutet av januari. Där fick utvecklingschefen träffa sina norska kolleger, forskare och andra samarbetspartner från de nordiska länderna. På seminariet presenterades växtskyddsförsöken från året före och man diskuterade eventuella dispenser gällande nya och ibrukvarande växtskyddsmedel.

Arbetet med att utveckla trädgårdsrådgivningen i samarbete med ProAgria Keskusten Liitto har framskridit under året. I början av februari ordnade utvecklingschefen ett möte för alla trädgårdsrådgivarna på SLFs kontor. Högst på agendan var samarbete och informationsgång. För att förbättra samarbetet, informationsflödet, gemenskapen och för att lyfta fram trädgårdsrådgivarnas profil och synlighet beslutade man gemensamt att inleda regelbundna veckomöten, lägga upp en gemensam arbetsplattform, skaffa enhetliga arbetskläder och delta i LEPA-mässan.

Trädgårdsrådgivarna ansåg också att samarbetet med forskningen är ett viktigt ärende som borde utvecklas. Utvecklingschefen tog upp ärendet till diskussion med forskare Pertti Ruuttunen från LUKE. I samarbete ordnades ett möte och trädgårdsrådgivarna bjöds in till forskningsstationen i Jockis i mars. Målet var att gemensamt diskutera hur samarbetet mellan forskare-rådgivar-producent kunde utvecklas och praktiskt organiseras. Man kom då överens om att gemensamt söka EU-finansiering via Horizon 2020 projektet IPMworks. Målet med projektet är att bygga upp ett IPM nätverk inom Europa. I varje land upprättas arbetsgrupper bestående av producenter, som är intresserade av att i praktiken implementera IPM metoder på gårdsnivå. Inom varje EU land ordnas det regelbundna fältdagar för odlarna i gruppen där man gemensamt tillsammans med rådgivare och forskare utvärderar och diskuterar metodernas funktion och möjligheter. Om ProAgria Etelä-Suomi beviljas finansiering inleds projektet under året 2020. SLF deltar som projektpartner och är med i planering av fältdagar, seminarier samt uppdaterar IPM material i samarbete med ProAgria Etelä-Suomi och LUKE.

Förbundets trädgårdsutvecklingschef sitter från tidigare bl. a. med i en arbetsgrupp inom ProAgria Keskusten Liitto med uppgift att produktifiera trädgårdsrådgivningstjänsterna. Strategiplanen för utvecklingen av trädgårdsrådgivningen bearbetades och godkändes av arbetsgruppen. I samarbete med ProAgria Keskusten Liitto planerades och förverkligades LEPA 2019 utställningen och utvecklingschefen deltog tillsammans med trädgårdsrådgivarna i utställningen. På utställningen lyfte man gränsöverskridande tjänster fram såsom LEAN, ekonomi och digitalisering. Som kuriositet och för att väcka intresse bland besökarna hade trädgårdsrådgivarna samlat besvärliga ogräs. På utställningsbordet kunde besökarna sedan bekanta sig med ogräsen som tyvärr

Foto: Annika Wickström

börjar bli allt vanligare i radodlade grödor även i Finland. På utställningen ordnade rådgivarna också en tävling i form av ett frågeformulär för att knyta nya kundkontakter. Alla intresserade fick fylla i formulär angående tjänster som man var intresserad av att få mer information om och sedan lottades bland alla deltagarna ut ett ProAgria produktpaket. Totalt 125 direkta kundkontakter och 151 frågeformulär fylldes i.

Under 2019 började man också öka på kommunikationen till trädgårdsföretagen och kunderna gällande trädgårdsverksamheten inom ProAgria med nyhetsbrev och en trädgårdsblogg. Trädgårdsbloggen fick redan från första början en god start och synlighet. Utvecklingschefen och trädgårdsrådgivarna fortsatte regelbundet hålla veckomöten och delade erfarenheter eller frågade varandra efter råd via Whatsapp-gruppen.

I augusti ordnade utvecklingschefen en gemensam utflykt för trädgårdsrådgivarna. Trädgårdsrådgivarna inbjöds att besöka trädgårdsforskningsstationen i Pikis där man fick bekanta sig med pågående forskning och till slut gjordes en rundtur i arboretet. Följande dag var det dags för gårdsbesök på Järvenkylä i Sagu och Rannikon puutarha i Salo.

Utvecklingschefens övriga arbetsuppdrag var att fokusera på råd gällande åtgärder för att förbättra lönsamheten och produktionen eller att starta helt och hållet ny trädgårdsodling i Nyland. I uppdragen samarbetar utvecklingschefen tillsammans med specialodlingsrådgivaren på Ålands hushållningssällskap och ansvariga redaktören på Svenska Trädgårdsförbundet rf. SLF:s utvecklingschef för trädgård har också under året bidragit med artiklar till Trädgårdsnytt samt hållit föredrag inom ramen för projektet Trädgårdsodling i Nyland. Under hösten 2019 ordnades tre kursdagar.

Första kursdagen hölls i oktober och då var temat specialbär och sparris. Som föreläsare fungerade Leif Blomqvist från Blomqvist plantskola. Leif har en bred erfarenhet om specialbär. Kursdeltagarna fick höra om bland annat på odling av honungsbär, havtorn, aronia och björnbär. Utvecklingschefen för trädgård föreläste om sparrisodling samt berättade om sina egna erfarenheter gällande sparrisodling. Följande kursdag hölls i november på Överby trädgårdsskola. Då föreläste Fredrik Björklund om bär- och grönsaker i tunnel. Den sista kursdagen hölls i Ekenäs på Novia när Paul Riesinger föreläste om marklära.

I september antogs utvecklingschefen till Maaneuvo utbildningen. Maaneuvo är en två-årig utbildning gällande jordhälsa och identifiering av brister och problem inom jordstruktur och dränering samt den kemiska jordhälsan. Till utbildningen hör omfattande hemuppgifter och en tent i början av år 2021 varefter deltagarna får ett diplom på genomförd utbildning. Under hösten ordnades två fältdagar där man tillsammans i praktiken utvärderade och identifierade problem och brister i inom jordstruktur och dränering. Under hösten ordades också tre undervisningstillfällen via nätet. Eftersom deltagarantalet till Maaneuvo utbildningen var begränsad och endast två svenskspråkiga sakkunniga antogs beslöts det inom SLF att ordna en motsvarande utbildning under åren 2020 – 2021.

Några kunduppdrag har utvecklingschefen också haft under året. I början av året kontaktades utvecklingschefen i ett ersättningsfall. Skadeansökningen gällde en lökskörd som hade blivit totalförstörd. Försäkringsbolaget behövde en beräkning på odlingskostnader av en utomstående sakkunnig. På våren hade utvecklingschefen också ett kunduppdrag gällande markkartering.

Utvecklingschefen för trädgård har också några förtroende uppdrag. Utvecklingschefen medverkar i Växtskyddssällskapets trädgårdssektion och sitter i styrelsen för Trädgårdsförbundet rf.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete inom företagsutveckling och landsbygdsutveckling, har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering.

SLF:s projektverksamhet år 2019 var omfattande och man startade upp många nya projekt. Endel av dessa hör samman med landsbygds- och byautveckling som SLF officiellt övertog från 2019. Dessa redovisas i början av avsnittet.

Svenskfinland som brobyggare och pilot-område IDNET

Projekttiden för hela nätverket/projektet är 1.4.2017-28.02.2020. Projektägare var från och med 1.4.2017-31.08.2019 Svenska Folkskolans Vänner (SFV) och från och med 1.9.2019-28.02.2020 Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF). Som specialsakkunnig fungerar Ann-Sofi Backgren för hela projekttiden.

Några axplock från verksamhetsåret 2019:

1) Nya modeller för landsbygdsutveckling

IDNET har som specialuppdrag att bevaka och fånga upp nya intressanta modeller från Sverige och övriga Norden samt Europa gällande landsbygdsutveckling. I Sverige finns en modell som först hette Överenskommelsen och som sen bytte namn till NOD. Modellen går ut på att skapa nya parnterskapslösningar mellan det offentliga (främst kommuner) och tredje sektorn. Kanslichef Karin Neuhaus berättade om modellen vid ett seminarium/fortbildning, arrangerat av IDNET Helsingfors den 14.1.2019.

Sociala innovationer är en växande bransch i Sverige och nämns i flera EU-relaterade dokument. Från universitetet i Malmö inbjöds Fredrik Björk till Helsingfors den 20.5 för att berätta om sociala innovationer kan vara ur ett landsbygdsperspektiv. År 2019 var sociala innovationer på landsbygden också temat för Jord- och skogsbruksministeriets projektansökningsomgång gällande utvecklings- och forskningspengar.

Besök på Bergö med forskare Michael Kull från Nordregio i Stockholm.

Från Svenskfinland lämnade Åbo Akademi i Vasa in en ansökan som fick positivt besked på våren 2019. Projektansvariga är Kenneth Nordberg vid Åbo Akademi och projektet namn är *SMIL - svenska modeller för social innovation i landsbygdsutveckling* där fokus ligger på IOP = idéburet offentligt partnerskap och Överenskommelsen/NOD. Den specialsakkunniga samarbetar aktivt med SMIL-projektet i verkställigheten av projektet där pilotområdet utgör Svenskfinland. Under hösten 2019 deltog den specialsakkunniga aktivt i uppstarten av projektet. Samtidigt som Åbo Akademi erhöll positivt besked för SMIL-projektet, erhöll även Chydeniusinstitutet i Karleby ett positivt besked för sitt projekt inom sociala innovationer med namnet *"INNO-maaseutu"*. Den specialsakkunniga blev utsedd av Jord- och skogsbruksministeriet till medlem av styrgruppen. Det första projektmötet för styrgruppen hölls i Karleby den 4.11.2019.

Den specialsakkunniga är utsedd av Jord- och skogsbruksministeriet som representant till styrgruppen för det av ministeriet finansierade utvecklings- och forskningsprojektet *"YTYÄ-maaseudulle"*. Projektet handlar om att befrämja *samhälleligt* företagande i Finland.

Sedan 2018 har IDNET även samarbetat med Åbo Akademi, Kenneth Nordberg, gällande ett *pilotprojekt för landsbygdssäkring* (konsekvensbedömningsmetod) ur ett bottom-up perspektiv. Projektet erhöll LEADER-finansiering från Aktion Österbotten och privat finansiering från Svenska kulturfonden. Projektet har gått ut på att ta fram en verktygsbox för landsbygdssäkring för såväl lokala samhällen som kommuner. Projektet höll ett avslutande seminarium i Vasa den 28.10.2019 med rubriken *"centraliseringsreformer och landsbygden"* där den specialsakkunniga fungerade som inledare och moderator.

2) Nordiskt och europeiskt samarbete

Den specialsakkunniga deltar som finländsk expert i *NORDREGIO:s temagrupp "Rural sustainable development – hållbar landsbygdsutveckling"*. Den specialsakkunniga har varit speciellt aktiv i forskningsprojektet *"rural attractiveness"* som leds av forskare Michael Kull vid Nordregio. I detta forskningsprojekt ingår Närpes som ett av de två finska pilotområdena. Ett slutseminarium hölls i Närpes den 1.10.2019 där IDNET var huvudarrangör i samarbete med Närpes stad, utvecklingsbolaget Dynamo och Österbottens förbund. I oktober besöktes även Bergö med forskare Michael Kull från Nordregio i Stockholm. Modellen på Bergö kommer att ingå i en nordisk forskning gällande nya servicelösningar för skärgård och landsbygd. Modellen presenterade även av Michael Kull vid OECD:s stora landsbygdskonferens på senhösten i Seoul, Sydkorea där modellen väckte stort intresse.

Den specialsakkunniga har även samarbetat med organisationen *Hela Norden skall leva* som är takorganisation för byaverksamheten i Norden samt med Hela Sverige skall leva.

Den specialsakkunniga deltog i *ENRD (European Network of Rural Development)* i Bryssel, 11-12.4.2019 som finländsk representant. Där byggdes nätverk och kontakter till andra landsbygdsutvecklare i Europa förutom deltagande i workshops och olika seminarier. Ca 400 landsbygdsutvecklare från olika branscher i Europa deltog i eventet.

Den 11.9.2019 blev den specialsakkunniga inbjuden som föredragshållare till Sevilla, Spanien, till ett annat projekt finansierat av EU-kommissionen, via

ERASMUS+programmet. Projektets namn var IfemPower som hade som fokus att utveckla kvinnligt entreprenörskap. Den specialsakkunniga föreläste om temat ”digitalt kvinnligt entreprenörskap på landsbygden”.

Den 6-10 november deltog den specialsakkunniga i det *fjärde europeiska landsbygdsparlamentet* i Asturien, Spanien som finländsk representant. Även där hölls ett föredrag med temat ”digitalt entreprenörskap på landsbygden”. Flertalet workshops och seminarier hölls, bland annat om smarta byar.

3) Landsbygdspolitiska rådet, dess sekretariat och IDNET

Trots att Landsbygdspolitiken i Finland firat 30 år 2018 är det fortfarande många som inte känner till skillnaden på landsbygdspolitik och lantbrukspolitik. En viktig del av arbetet är att presentera Landsbygdspolitiska rådet, sekretariatet, dess nätverk och det gemensamma arbetet för att utveckla landsbygdspolitiken i Finland. IDNET har under år 2019 presenterat verksamheten vid flertalet tillställningar, exempelvis vid Skärgårdsseminariet på Korpo, 5.10 samt vid puurobaari/grötfrukost med riksdagsmän och assistenter, 28.11. Ledorden har varit platsbaserad utveckling och platsoberoende arbete.

IDNET har hållit fyra nätverksmöten under året. Därtill har den specialsakkunniga deltagit i MANE-sekretariatets möten och team-skype-möten samt Landsbygdspolitiska rådets möten. Den specialsakkunniga har även varit MANE:s ersättare i styrgruppen för Landsbygdsnätverksenheten i Seinäjoki.

I Bryssel i april 2019 med Landsbygdsnätverksenheten. Ca 400 landsbygdsutvecklare från olika branscher i Europa deltog.

Speciellt mycket har IDNET samarbetat med SYTY/Finland byar r.f (byautskottet och internationella utskottet) samt med Svensk byaservice.

IDNET:s nätverksgrupp bestod av följande personer år 2019:

Anders Norrback, riksdagsledamot/Sfp, ordförande från hösten 2019.
(Riksdagsledamot Thomas Blomqvist/Sfp på våren 2019.)
Mari Pennanen, verksamhetsledare/SSF (numera Förbundsarenan), vice ordförande
Niklas Ulfvens, utvecklings- och näringslivschef/Österbottens Förbund, vice ordförande
Alexandra de Haas, projektkoordinator/Leader Åland
Ann-Sofi Backgren, specialsakkunnig, IDNET/SLF, föredragande
Antonia Husberg, landsbygdsöverinspektör/JSM
Anita Ismark, kommunalråd/Korsnäs
Gunilla Wasström, verksamhetsledare/Pomoväst rf
Kjell Andersson, professor emeritus/Åbo Akademi
Lena von Knorring, kontorschef/Ålandskontoret
Markus Österlund, folktingssekreterare/Folktinget
Mia Aitokari, (tidigare projektledare/Låt Kungsvägen blomstra igen, landsbygdsföretagare)
Peter Österman, VD/SLF
Petra Palmroos, ekonomichef/Pargas
Rikard Korkman, ombudsman, Annika Öberg, ungdomsansvarig/SLC
Kenneth Nordberg, projektforskare /Åbo Akademi
Li-Marie Santala, byaombud/SILMU

Svensk Byaservice

SLF, som är upprätthållare för Svensk Byaservice (SB) sedan 1 september 2018, övertog dess verksamhet formellt från Svenska folkskolans vänner 1.1.2019. SB arbetar med lokal utveckling på ett likvärdigt sätt som den finska byaverksamheten men med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. SB och IDNET (Identitetsbaserat nätverk) inom SLF:s landsbygds- och byautveckling har ett nära samarbete och arbetsfördelning.

Den nya riktlinjen som Landsbygdspolitiska rådet antagit, platsbaserad politik, är även en ledstjärna för Svensk Byaservice. För att skapa ett bättre samarbete gällande byaverksamheten i Svenskfinland, bildas under år 2020 ett arbetsutskott bestående av representanter från de svensk- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna: Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar r.f., Nylands Byar r.f. – Uudenmaan Kylät ry, samt Aktion Österbottens byaverksamhet och SILMU:s byasektion.

I januari hölls ett diskussionstillfälle i Helsingfors om det svenska konceptet Överenskommelsen. En artikel skrevs för publicering på webbplatsen maaseutupoliikka.fi. Tillfället upptog även diskussioner om en nystart för Svensk Byaservice. En arbetsgrupp bildades för att fundera på SB:s framtid och sammansättning (överenskommelse om SB, nätverk och samarbetsgrupp). I maj hölls ett seminarium i Helsingfors om social innovation. Utifrån social innovation med fokus på landsbygdsutveckling diskuterades bl.a. strategier och satsningar inom området ifrån olika aktörer.

Delar av den finska delegationen till fjärde europeiska landsbygdsriksdagen i Asturien, Spanien.

En förändringsgrupp för Svensk Byaservice har hållit två möten under året med finlandssvenska organisationer och samkommuner. Under mötena i april och maj diskuterades SB:s nya inriktning på verksamheten från och med 2020. Ett nytt strategipapper har tagits fram, Svensk Byaservice 2.0, där fokus ligger på smarta byar och hållbarhetsfrågor.

Svensk Byaservice, som är medlem i Finlands Byars byautskott och internationella utskott, har tagit del i dessa utskottsmöten samt i Finlands Byars tiimi-möten och i en del av Finlands Byars övriga evenemang. SB har också i övrigt aktivt stött Finlands Byars internationella verksamhet och dess nordiska samarbete. SB representerar Finlands Byar i styrelsen för Hela Norden ska leva. Under året har SB även gjort översättningar från finska till svenska åt Finlands Byar och bidragit med inlägg i Finlands Byars nyhetsbrev. I likhet med de flesta regionala byaföreningarna har även SB under året fått en ny logo. Under våren 2020 byter Svensk Byaservice namn till Svenskfinlands Byar, ett namnbyte som varit aktuellt en längre tid.

Svensk Byaservice samarbetar också aktivt med Nordregio och framförallt temagruppen för hållbar landsbygdsutveckling. SB deltog i Finlands byars delegation till Spanien, Asturien och den europeiska Landsbygdsriksdagen, där också en föreläsning hölls om digitaliserat entreprenörskap på landsbygden.

Svensk Byaservice har informerat byaaktivisterna, de lokala aktionsgrupperna och landsbygdsutvecklarna via sociala medier (blogg, Twitter och Facebook. Dessutom har SB upprätthållit hemsidan ByaNet som uppdaterats.

För att verifiera och förbättra den sociala påverkan och ta en lämplig roll i landskaps- och regionreformen samt framtidsarbetet till år 2030, förutsätts en kvalitetsprocess. Både centralorganisationen Finlands Byar, de 19 regionala byaföreningarna och SB har uppgjort kvalitetsmanualer. Under vintern-våren har Svensk Byaservice kompletterat sin kvalitetsmanual och deltagit i träffen för kvalitetsarbetet i maj i samband med vårens nationella utbildnings- och rådplägningsdagar för byaverksamheten. Till arbetet med kvalitetsmanualen hör att hålla en auditering (kvalitetsrevision) vilken hålls med Aktion Österbotten under hösten 2020.

Statsbidraget för år 2019 har använts till Svensk Byaservice verksamhet som sköts med en deltidstjänst. Under hösten hade IDNET och Svensk Byaservice en praktikant i sex veckor. Fokus låg på planering och förberedelser för smarta byar-satsningar.

Spetskunskapens rörlighet

Projektet administreras av SLF och finansieras av Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Målet är att utveckla rörligheten bland våra duktigaste rådgivare inom Svenskfinland. Målet är att därigenom kunna erbjuda likadana tjänster inom hela området. Projektet finansierar resekostnader som uppstår när rådgivaren rör sig utanför sitt normala verksamhetsområde. Rådgivningstjänstens kostnad för jordbrukaren är därmed lika i hela Svenskfinland.

Greppa Marknaden

De huvudsakliga målen med projektet är att sprida marknadsinformation och att få deltagande odlare att kontinuerligt följa med marknaden, ”market awareness”. Detta sker genom att höja jordbrukarnas marknadskännedom. Detta leder till bättre kännedom av försäljningsstrategi, analys av marknadsläge samt förhoppnings bättre resultat och därav lönsamhet på deltagares gårdar.

Dessutom måste odlare producera grödor och sorter med efterfrågan. Genom fältvandringar och besök på försöksodlingar sprids information om nya grödor och ny odlingsteknik som stöder jordbrukarna i den praktiska odlingen.

På odlartillfällen diskuteras grödors marknadsläge, eftertraktade sorter samt deras kvalitetskrav. Projektet stöder även ibruktagande av ny informationsteknologi vid odlingen, alltså precisionsodling. Det ordnas informationstillfällen och praktiska demonstrationer, där ny teknik diskuteras och visas upp.

Meningen med ny teknik är att spara på odlares kostnader och insatser, vilket i sin tur igen leder till förbättrat ekonomiskt resultat på odlarnas gårdar. Fältvandringarna och kontakten med olika företag inom kedjan har bidragit till en dialog om vilka växter, kvaliteter som efterfrågas samt hur de ska odlas.

Projektet genomförs och administreras av SLF. Dessutom fungerar Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Nylands Svenska Lantbrukssällskap (NSL) och Nylands svenska producentförbund (NSP) som samarbetspartners. Projektet finansieras av Nylands NTM-central och Stiftelsen finlandssvenska Jord fonden. På SLF hemsida (www.slf.fi) under fliken projekt, hittar man information och material om projektet samt dess tillfällen.

Foto: Oskar Damnbäck

Under år 2019 ordnades inalles 10 tillfällen med 290 deltagare som bestod av odlare samt representanter från 15 olika företag och organisationer. Av dessa var 2 st. odlarträffar, 2 st. teknikträffar och 6 st. fältvandringar.

Odlartillfällen har ordnas i samregi med bland annat representanter från förädlingsindustrin, medan tekniktillfällen ordnats tillsammans med företag som erbjuder ny odlingsteknik. Fältvandringarna har ordnats med växtrådgivare på NSL.

Bli en #digiodlare

Projektet Digiodlaren som hade sitt sista verksamhetsår under 2019 var ett samarbete mellan SLF, ProAgria Keskusten Liitto och mediebolaget Mediafarmi Oy. SLF var huvudaktör för det tvåspråkiga projektet och under året jobbade Staffan Pehrman och Eva Björkas med det.

Projektet följde Landsbygdsutvecklingsprogrammets målsättningar om mångsidiga försörjningsmöjligheter på landsbygden och användandet av digitala hjälpmedel för att nå de målsättningarna. Utökad försäljning, ett bättre skapande av produkter, bättre förmåga att svara på marknadens efterfrågan genom effektiviserad försäljning.

I allmänhet förstärkte projektet kunskandet inom digital marknadsföring och kommunikation i Nyland. Alldeles särskilt skedde det här med användning av sociala medier med utökad försäljning som målsättning. Projektet ordnade utbildningsdagar, smågrupper och tillhandahöll coaching enligt en slags digital personal trainer-modell. Under 2019 ordnade projektet en studieresa till Södra Savolax. Under studieresan bekantade man sig med landsbygdsföretags marknadsföring med fokus på de digitala aspekterna.

Projektet har som helhet fått god feedback och gett mervärde för de som deltog. Många landsbygdsföretag i Nyland har utvecklat och breddat sina SOME-kanaler uttryckligen tack vare det här projektet. Den digitala marknadsföringen kommer att bli allt viktigare i framtiden, inte minst på landsbygden. Med den avgränsningen kan man se det här projektet som en av pionjärerna.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortutbildning i korthet

Rådgivar- utbildning

Ekonomirådgivarna samlades under hösten till ett tvådagars utbildningstillfälle i Åbo kring aktuella frågor gällande lantbruksbokföring, beskattning och ekonomirådgivning. På tillfället deltog även Bokförings-sällskapetets personal. Inalles var man 16 personer. Ekonomirådgivare från alla lantbruks- och hushållningssällskap och förbundet deltog. På utbildningsdagarna gick man även igenom läget med det nya ekonomiprogrammet "Talousvisio", som skall ersätta det gamla Likwi-programmet.

Ekonomirådgivarna på utbildning i Åbo 2019.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Speciellt i frågor gällande landsbygdsföretagens företagsledning och ekonomiska frågor. Särskilt kan man notera det kontinuerligt återkommande intresset för information om beskattning och IT-bokföring. I övrigt kan nämnas föreläsningar om bolagsformer, spannmålsmarknaden och -priser, arrende och markpriser, ekonomiska beräkningar på gårdsnivå etc. Kurserna arrangerades i huvudsak av läroinrättningar, producentorganisationer och banker. Även kortare seminariepresentationer hölls bl.a. på temadagar som arrangerades av banker etc.

Nämnas kan bl.a. att SLF ekonomirådgivare och direktören var föreläsare kring "Aktuellt inom ekonomi" temakväll som ordnades hösten 2019.

Inom energisektorn fanns det stor efterfrågan på utbildning för jordbrukare. Sammanlagt har energirådgivaren hållit ett tiotal föreläsningar runtom i landet om aktuella energiteman som värmelösningar, energiinbesparing på gårdar, förgasning av

trä, biogasproduktion och om alternativa lösningar för spannmålstorkning. Föredrag har hållits på svenska och finska. Många utbildningstillfällen sker inom ramen för utvecklingsprojekt.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är aktivt med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkes-högskolan Novia. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Detta avtal förnyades under år 2018 och gäller nu läsåren 2018/2019 – 2019/2020. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll. Sålunda har förbundet även gjort upp ett separat samarbetsavtal med Yrkes-högskolan Novia för läsåret 2019/2020.

Under år 2019 hade SLF hand om en del av den fördjupande ekonomiundervisningen för svenskspråkiga agrologstuderande. Detta inkluderar också handledning av examensarbeten.

För rådgivningen och speciellt ekonomirådgivningen är samarbetet med yrkes-högskolan av stor betydelse eftersom man härigenom på ett positivt sätt kan inverka på utbudet av kompetenta agrologer för arbetsuppgifter inom sektorn. Dessutom har en undervisning med hög standard även en positiv effekt på den ekonomiska kunskapen bland de nya landsbygdsföretagarna.

Undervisningen vid Yrkes-högskolan Novia sköts i stor utsträckning av direktören men även energirådgivaren håller föreläsningar. Förbundet brukar också få möjlighet att berätta om rådgivningsorganisationen och verksamheten för nya agrologstuderanden på ett årligen återkommande seminarium.

Personalutbildning

Kontinuerlig fortutbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar således årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto och jord- och skogsbruksministeriet men även kurser, seminarier, temadagar och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med. Dessa beskrivs noggrannare under respektive avsnitt.

Energirådgivaren har i egenskap av delarrangör och tolk deltagit i en studieresa till Tyskland, (Agritechnika i Hannover). I studieresan ingick också energirelaterade besök på gårdar och i företag. Under maj månad deltog energirådgivaren i konferensen Regatec som ordnades i Malmö. Under juni gjordes ett annat biokolrelaterat studiebesök till Sverige.

Information och publikationer

Svensk information är viktigt och därför strävar SLF till att vara aktiv i den sektorn. En kontinuerlig satsning är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt* när det finns material som lämpar sig för översättning och utgivning i serien. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

Skriften *Växtskydd för åkergrödor 2019* utgavs på våren såsom planerat. Växtskyddsboken utnyttjas i den växtskyddsutbildning som sällskapen arrangerar inom ramen för lantbrukets miljöersättning. Målet är att boken skall ges ut på svenska årligen.

Lantbrukskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbrukskalender 2020* utgavs i slutet av oktober. Eftersom det var kalenderns 100:e årgång valdes den här gången en guldfärgad pärm.

Rubriken för temadelen var *100 år med Lantbrukskalender* och avsnittet innehöll en historiekavalkad av intressant innehåll från kalendern under de gångna decennierna. Kalenderns 100-årsjubileum till ära ordnades ett seminarium den 6.11.2019 på Hotell Scandic vid Simonsplatsen i Helsingfors. Bland gästerna fanns personer som under årens gång på olika sätt varit delaktiga i att producera kalendern.

För att uppmärksamma och ge kalenderns 100-årsjubileum mera synlighet producerades också ett kort videofilm. Videon filmades av Mediafarmi Oy och som huvudperson i filmen fungerade Erik Perklén från Sjundeå. Videon spreds på sociala medier.

Lantbrukskalenderns 100-årsjubileumsseminarium den 6.11.2019.

Foto: Eva Björkas

Lantbrukskalender 2020 och reklamflyern.

Wisu, MobiWisu, mjölkproduktionsuppföljningen, Min Gård-tjänsten) men också diverse infobrev och webbtexter. Dessutom sysselsatte bl.a. följande översättningar under året 2019:

- Handbok om potatisskadegörare (SLC)
- Produktkataloger (Malmgård Riistasiemen)
- Webb- och infotexter (Eurofins Markkarteringstjänst)
- Mejeribrev (Kinnusen Mylly Oy)
- Elektronisk växtskyddsexamen (ProAgria Keskusten Liitto)

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. I mån av möjlighet bistår även förbundets övriga personal i översättningsarbetet.

Informatören sköter om uppdateringarna på SLF:s webb- och Facebook-sidor, Bokföringssällskapets webbsidor och sköter leveranser av publikationer och material.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, Bokföringssällskapet i Finland Ab. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatterelaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Bokföringssällskapets styrelse bestod av Henrik Lassas (ordförande), Jörgen Grandell, Meira-Pia Lohiluoma och Magnus Stark. Peter Österman är bolagets verkställande direktör.

Förutom att SLF administrerar bolaget sköter förbundet en del av kunduppdragen. Deras antal har ökat. Vid sidan om normala lantbruksbokföringsuppdrag sköttes bl.a. affärsbokföring för några föreningar och bolag samt deklarationsuppdrag för flera gårdar som sköter sin bokföring i egen regi.

I Borgå flyttade man under 2019 till nya verksamhetsutrymmen.

Hur får du tid till det som är väsentligt?

Anlita oss som ekonomiexperter för ditt företag

Vi sköter bokföring och bokslut, skatteplanering, skattedeklarationer samt löneberäkning och fakturering för ditt företag.

Vi samarbetar med lantbruks- och hushållningssällskapen. Kontakta sällskapens rådgivare för bl.a. ekonomiplanering, budgetering och analys av resultaten. Via dem kan man få förslag på åtgärder som hjälper dig att hitta det som behöver utvecklas i fråga om produktionen, insatserna, arbetsmetoderna och kundrelationerna. Allt med målet att förbättra din ekonomi.

Välj den helhet av våra tjänster som bäst stöder din verksamhet.

Tag kontakt redan idag!

Bokföringssällskapet

www.bfs.fi

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2019 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2019

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	8 627,72	1 053,17	9 680,89
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	25 796,24	1 759,78	27 556,02
	34 286,86	2 499,81	36 786,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	15 797,94	7 224,92	23 022,86
	15 797,94	7 224,92	23 022,86
Fordringar			
Försäljningsfordringar	64 682,94	0,00	64 682,94
Övriga fordringar	157 246,30	5 239,01	162 485,31
Lånefordringar	2 400,00	3 000,00	5 400,00
	224 329,24	8 239,01	232 568,25
Kassa och banktillgodohavanden	122 199,16	79 683,80	201 882,96
	405 240,92	98 700,71	503 941,63
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	64 448,88	31 375,70	95 824,58
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	59 086,72	5 846,31	64 933,03
	123 535,60	37 222,01	160 757,61
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt			
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	36 000,00	0,00	36 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	75 000,00	0,00	75 000,00
	111 000,00	0,00	111 000,00
Kortfristigt			
Erhållna förskott	30 000,00	37 550,98	67 550,98
Leverantörsskulder	7 068,15	0,00	7 068,15
Semesterlönereservering	56 096,95	0,00	56 096,95
Övriga kortfristiga skulder	77 540,22	23 927,72	101 467,94
	170 705,32	61 478,70	232 184,02
	405 240,92	98 700,71	503 941,63

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2019
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2019

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	107 700,00	250 000,00		357 700,00
Projektmedel	152 577,84	0,00		152 577,84
Övriga intäkter	359 943,11	49 000,37		408 943,48
	620 220,95	299 000,37		919 221,32
Kostnader:				
Personalkostnader	410 339,06	148 774,88		559 113,94
Avskrivningar	2 875,91	351,06		3 226,97
Hyrer	25 461,28	11 696,57	-8 618,40	28 539,45
Övriga kostnader	174 057,74	340 041,94		514 099,68
Lagerförändring	-771,13	-448,11		-1 219,24
	611 962,86	500 416,34	-8 618,40	1 103 760,80
Verksamhetens överskott/underskott	8 258,09	-201 415,97		-184 539,48
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	49 580,38	3 681,51	-8 618,40	44 643,49
Kostnader	3 204,34	0,00		3 204,34
Överskott	46 376,04	3 681,51	-8 618,40	41 439,15
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 576,00	203 580,77		209 156,77
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-1 123,41	0,00		-1 123,41
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	59 086,72	5 846,31		64 933,03

BALANSRÄKNING 31.12.2019

	2019	2018
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	8 627,72	7 386,43
Placeringar	34 286,86	34 286,86
	42 914,58	41 673,29
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	15 797,94	15 026,81
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	2 400,00	4 000,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	64 682,94	50 932,02
Övriga fordringar	157 246,30	112 229,04
Kassa och banktillgodohavanden	122 199,16	161 252,92
	362 326,34	343 440,79
	405 240,92	385 114,08
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	64 448,88	52 889,61
Räkenskapsperiodens resultat	59 086,72	11 559,27
	123 535,60	64 448,88
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	36 000,00	45 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	75 000,00	75 000,00
	111 000,00	120 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	30 000,00	57 787,64
Leverantörsskulder	7 068,15	8 754,61
Övriga kortfristiga skulder	133 637,17	134 122,95
	281 705,32	320 665,20
	405 240,92	385 114,08

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2019

	2019	2018
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	107 700,00	82 000,00
Projektmedel	152 577,84	129 055,87
Övriga intäkter	<u>359 943,11</u>	<u>320 783,43</u>
	620 220,95	531 839,30
Kostnader		
Personalkostnader	410 339,06	328 131,85
Avskrivningar	2 875,91	2 462,14
Hyror	25 461,28	12 374,80
Övriga kostnader	174 057,74	244 139,91
Lagerförändring	<u>-771,13</u>	<u>2 672,10</u>
	611 962,86	589 780,80
Verksamhetens överskott/underskott	8 258,09	-57 941,50
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	49 580,38	68 435,19
Kostnader	<u>3 204,34</u>	<u>3 473,04</u>
Överskott	46 376,04	64 962,15
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 576,00	5 746,00
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter	10,38	0,12
Räntekostnader	-1 133,79	-1 207,50
EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	<u>59 086,72</u>	<u>11 559,27</u>

Finland svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2019

	2019	2018
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	1 053,17	1 404,23
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	3 552,98	3 904,04
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	7 224,92	6 776,81
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på projektpengar, SPEKTRUM	4 134,73	0,00
Övriga fordringar	1 104,28	7 104,17
Lånefordringar (Sibbo 4H + Pedersöre 4H)	3 000,00	7 392,85
Kassa och banktillgodohavanden	79 683,80	60 996,91
	95 147,73	82 270,74
	98 700,71	86 174,78
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	31 375,70	48 823,43
Räkenskapsperiodens resultat	5 846,31	-17 447,73
	37 222,01	31 375,70
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	37 550,98	34 022,99
Övriga kortfristiga skulder	4 006,67	
Leverantörsskulder	0,00	0,00
Resultatregleringar	19 921,05	20 776,09
	61 478,70	54 799,08
	98 700,71	86 174,78

Finlands svenska 4H**RESULTATRAKNING 1.1.-31.12.2019**

	2019	2018
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	250 000,00	250 000,00
Övriga intäkter	49 000,37	41 163,41
	299 000,37	291 163,41
Kostnader		
Personalkostnader	148 774,88	135 815,77
Avskrivningar	351,06	468,08
Hyror	11 696,57	11 972,32
Övriga kostnader	340 041,94	308 209,00
Lagerförändring	-448,11	19,35
	500 416,34	456 484,52
Verksamhetens överskott/underskott	-201 415,97	-165 321,11
 INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	3 244,71	3 244,71
Overskott	3 681,51	3 244,71
 TILLFORDA MEDEL		
Intäkter	203 580,77	144 628,67
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	5 846,31	-17 447,73

REVISIONSBERÄTTELSE

Till medlemmarna i Svenska lantbrukssällskapens förbund rf

Revision av bokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf (fo-nummer 0215328-9) för räkenskapsperioden 1.1.2019 – 31.12.2019. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finlands svenska 4H samt en sammanställning av de två boksluten.

Enligt min uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av föreningens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Jag har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. Mitt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av mig utförda revisionen och jag har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar Styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mitt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar

revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mitt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- Skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för revisionen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Min slutsats baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag kommunicerar med dem som har ansvar för föreningens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

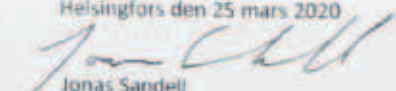
Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Mitt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Min skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning jag har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare min skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt min uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelserna om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om jag utgående från mitt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör jag rapportera detta. Jag har ingenting att rapportera gällande detta.

Heisingfors den 25 mars 2020

Jonas Sandell
CGR

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2019 - 90:e verksamhetsåret

Verksamhetsledarens översikt

Allmänt

Finlands svenska 4H har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Finlands svenska 4H fungerar som en självständig avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit aktivt medborgarskap, utomhusaktiviteter året om samt global medvetenhet. Föreningarna har producerat aktiviteter i enlighet med Tre steg till arbetslivet -modellen omfattande gruppverksamhet, kurs- och selsättningsverksamhet samt aktiviteter för främjande av företagande. Utvecklingsarbetet kring ungt ledarskapsprogram och 4H-akademin startade.

Verksamhetsåret 2019

I Österbotten verkar 10 föreningar, i södra Finland 7 föreningar och på Åland en förening, nämnd 4H distrikt. Totala antalet medlemmar var vid utgången av verksamhetsåret 3 639 varav 3 402 var ungdomsmedlemmar.

Under verksamhetsåret genomfördes 1 652 klubbtilfällen med 17 979 deltagare och 1 365 kurslektioner med 4 139 deltagare. Föreningarna förmedlade 3 875 arbetstimmar till ungdomarna och barnen genomförde 471 egenuppgifter. Totalt 963 lägerdygn arrangerades och 14 medlemmar deltog på ett internationellt evenemang. Säckinsamlingen inbringade 87 139 kg plast.

FS4H ekonomi

FS4H visade ett överskott på 5 846,31 euro vilket läggs till det egna kapitalet från föregående år. Det egna kapitalet vid årets slut är 37 222,01 euro.

Statsstödet år 2019 var samma som år 2018 dvs. 250 000 euro. Det utbetalade statsbidraget till lokalföreningarna och Svenska Österbottens 4H-distrikt var 146 000 euro, samma som föregående år. Gängse värde på långfristiga placeringar var 82 520,83 euro per 31.12 2019.

Administration

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Mats Nylund, ordförande, Annika Björk, viceordförande, Susann Rabb, Jaana Ojanen, Trygve Isaksson, Peter Österman och Camilla Wahlsten. Harriet Sundholm och Petra Ingo har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunniga. Styrelsen har sammankommit fyra gånger.

Såsom verksamhetsledare fungerade Camilla Wahlsten.

Kommande utveckling

Finlands svenska 4H arbetar utgående från ett resultatavtal med jord- och skogsbruksministeriet för 2020.

Inom 4H-akademien utvecklar vi organisationens anställdas kompetens, skapar ett ledarskapsprogram för unga samt validerar 4H-kurserna för studiepoäng och verksamhet för digitala kompetensmärken.

Temat cirkulärekonomi prioriteras högt och verksamhet kring temat utvecklas inom projekt Spektrum. Den skogliga verksamhetens utvecklingsarbete fortsätter under de-

visen ”välbefinnande ur välmående skog”. 2020 är första året i vår nya treåriga strategi som definierar det yttersta syftet med verksamheten till ”vi lär hur vi lär oss”.

De kärnkompetenser medlemmen får kan sammanfattas till aktivt medborgarskap, kreativitet, samarbetsförmåga och insikt i det egna välbefinnandet.

Maj 2020
Camilla Wahlsten
verksamhetsledare

Det finlandssvenska teamet höll flaggan i topp på det nordiska 4H-lägre på Bornholm i Danmark.

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 90:e verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	5 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo och Östnyland
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	10 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo-Pedersöre, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes och Vörånejden.
Åland	Ålands 4H-distrikt

FS4H har verksamhet i 36 kommuner: 6 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 12 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

4H verksamhetsledarna

Inom Svenska Österbottens 4H-distrikt arbetade under året 10 verksamhetsledare samt 5 instruktörer lokalt. I södra Finland arbetade 7 verksamhetsledare och inom Ålands 4H-distrikt en verksamhetsledare, en föreståndare för 4H-gården samt 2 instruktörer. Totala antalet årsverken uppgick till 15,73.

4H medlemmarna

Medlemskåren bestod av sammanlagt 3 639 medlemmar varav ungdomsmedlemmarnas antal uppgick till 3 402.

Medlemmar	2016	2017	2018	2019 (fastlands Finland)	2019 (Åland)	2019 Totalt
Flickor	2 491	2 412	2 200	2 020	229	2 249
Pojkar	1 298	1 239	1 085	980	133	1 113
Prova på			193	40		40
Unga totalt	3 789	3 651	3 478	3040	362	3 402
Vuxna	168	244	224	158	79	237
Totalt medlemsantal	3957	3 895	3 702	3198	441	3 639

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. 4H-verksamheten utövas av förbundet under medverkan av lantbruks- och hushållningssällskapen och andra intresserade organisationer.

Finlands svenska 4H hade under året fyra medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Finlands svenska 4H 90 år

Organisationen firade 90-år av verksamhet längs med hela året. Inom matskolorna uppmärksammades märkesåret med jubileums bordlöpare samt genom att deltagarna designade en egen jubileums efter rätt. På webben presenterades genom bild och ord verksamhet inom 4H från start år 1919 fram till dags dato.

Feståret kulminerade den 18 september med jubileumslunch för föreningarnas ordförande och verksamhetsledare. Samma dag arrangerades ett festseminarium med Elza Dunkels, Umeå universitet, som gästföreläsare kring temat ”Vad kan vi lära oss av ungt lärande”. Under seminariet utsågs för första gången 4H-hjältarna representerande Huvud – aktivt medborgarskap, Hjärta - samarbete, Hand – kreativitet och Hälsa – individens välmående. Organisationens första hjältar var Christoffer Ingo (huvud), Fredrik Smulter (hjärta), Anna Alm (hand) och Michaela Finne (hälsa). Seminariet samlade ett sjuttiofem deltagare. Dagen avslutades med middag för anställda, förtroendevalda och inbjudna.

Under jubileumsåret designades FS4H:s hederstecken guld- och silverklövern på nytt. För design svarade Own design, Henna Renfors, Kimitoön. Den första guldklövern i denna serie beviljades ordförande Mats Nylund.

Organisationens första 4H-hjältar (från vänster) Michaela Finne (hälsa), Christoffer Ingo (huvud) och Anna Alm (hand). Fredrik Smulter (hjärta) saknas på bilden.

Ungdomsarbetet

Tre steg till arbetslivet

Det praktiska ungdomsarbetet sammanfattas i modellen ”Tre steg till arbetslivet”.

Under året har aktivt medborgarskap, aktiviteter utomhus året om samt global medvetenhet ingått som teman i verksamheten.

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till medlemmar i åldern 7-12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar.

Klubbverksamheten är en av grundbultarna i 4H-verksamheten och når barn i kommunernas alla byar. I klubbverksamheten lär sig barnet social samverkan och nyfikenhet väcks genom att göra och lära.

Klubbverksamheten och gruppverksamheten 2019, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbar/gruppinstruktioner	1 100	1 652
Antal deltagare	10 000	17 979

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7-12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre. Egenuppgifterna ökar nu igen efter flera års nedgång. Förutom att föreningarna genomfört fler rådgivningsbesök hos medlemmarna än tidigare har man också hittat nya metoder för att arbeta med de barn som genomför egenuppgifterna bl.a. övas det på dessa uppgifter redan inom klubbverksamheten.

Egenuppgifter 2019, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	300	471
Rådgivningsbesök	50	109

Lägerverksamheten har varit omfattande under året. Distriktsläger med flera föreningar har arrangerats i norra Österbotten (Kronoby, Pedersöre och Nykarleby) samt i södra Finland (Raseborg). Flera föreningar arrangerar även sina egna lokala läger. Det genomgående läger temat är natur och miljö.

Lägerverksamheten 2019, resultat:

	Målsättning	Resultat
Lägerdygn	800	963

Tävlingsverksamheten på riksnivå har omfattat traktorprecisionstävlingar, solros-tävling och naturstigstävlingar. I Österbotten har Österbottens kaninhoppare/Österbottens 4H-distrikt arrangerat kaninhoppningstävlingar. Föreningarna har kompletterat tävlingskalendern med lokala tävlingar t.ex. pumpaodling.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättning

Kursverksamheten är tydligt ihopkopplad med utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter. Inom kurshelheten Körkortet till arbetslivet får den unga lära sig om arbetslivets spelregler samt träna sig i uppgörande av arbetsansökan, kundbemötande osv. År 2019 har OP sponsorerat ungas deltagande i Körkortet till arbetslivet-kurserna.

De tematiska kurserna lär deltagarna praktiska färdigheter och förbereder deltagare för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Vår kursverksamhet har under året omfattat kurshelheter bestående av 20 lektioner uppdelade på fyra till fem olika moduler. Våra tematiska kurser är: 4H i Skogen, 4H i Trädgården, 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Klubbledaren, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter. Lokalt genomförs även specialkurser som viltvård, jakt och fiske.

	Målsättning	Resultat
Antal lektioner	1 500	1 365
Deltagare	4 000	4 139

Arbetsförmedlingen

12 föreningar förmedlade arbetsuppgifter från lokalsamhället till ungdomarna. Under verksamhetsåret har ca 100 ungdomar varit i anställningsförhållande till föreningarna och värdet av förmedlade arbetstimmar uppgår till drygt 50 000 euro. Utbetalade löner till ungdomarna uppgår till ca 38 000 euro.

Förmedlade arbetstimmar 2019

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter	Antal arbetstimmar	Helårsverke
5 000	3 875	2,28

Steg tre: De ungas företag – 4H-företaget

4H-företaget är ett övningsföretag där den som redan tidigare varit med i den sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna.

Verksamheten är i uppstartningsskedet. Under året har några föreningar registrerat 4H-företag.

Under året har 6 sommarföretagare varit verksamma, varav två har sysselsatt sammanlagt 8 ungdomar.

Övrigt ungdomsarbete

Prioriterade teman år 2019 var aktiviteter utomhus året om, aktivt medborgarskap samt global medvetenhet.

Aktiviteter utomhus

Under året har en större del av verksamheten inom klubbar och kurser skett utomhus. Inom temat matlagning har specialfokus lagts på produkter från naturens skafferier och inom den skogliga verksamheten har föreningarna testat och utvecklat 16 skogsrelaterade aktiviteter. Aktiviteterna finns i vår nyligen lanserade skogspalett.

Aktivt medborgarskap

Inom 4H-verksamheten utvecklar barn och unga sin kapacitet att hantera sin vardag – förtjäna egna pengar, ta ansvarsfullt hand om miljön och påverka sin egen omgivning.

Finlands svenska 4H, Suomen 4H-liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling, vilken pågick under perioden 15.5 – 31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Suomi Oy.

Säckinsamlingen är ett äkta prov på hur 4H fostrar till aktivt medborgarskap. En gärning för miljön, ansvar för att utföra ett jobb och möjligheten att förtjäna egna pengar.

Resultatet av säckinsamlingen 2019

	Målsättning	Resultat
Säckinsamling	60 000 kg	87 139 kg

Matskolans idé är att visa deltagarna matens väg från jord till bord och att lära barn och unga vikten av hälsosam kost och motion på ett självaktiverande, roligt och lärorikt sätt.

Ett stöd till matskolorna från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne möjliggjorde att hela 20 Matskolor arrangerades runt om i Svenskfinland.

Resultat matskolan 2019

	Målsättning	Resultat
Antal matskolor och antal producentbesök	17	20
Antal deltagare	300	339
Antal hjälpledare	68	79
Antal deltagare på föräldramiddagen	450	510

Global medvetenhet

4H:s internationella verksamhet syftar till att öka deltagarnas globala medvetenhet och förståelse för andra kulturer. Under verksamhetsåret har Finlands svenska 4H:s medlemmar deltagit på utbyten och studieresor, på europeiska event samt på nordiska seminarium och läger. Målsättningen för antalet deltagare uppnåddes inte beroende på att vi endast hade tre deltagare på det nordiska lägret i Bornholm. Orsaken till bortfallet var att deltagandet på grund av den långa resan blev mycket dyr.

Fyra medlemmar i åldern 18-20 deltog på det europeiska Rally – eventet. Rallyt varade en vecka och arrangerades i Cirencester, England.

Det nordiska samarbetet intresserar medlemmarna och sammanlagt fyra seminarium och workshoppar lockade inalles åtta deltagare.

Resultat internationell verksamhet 2019

	Målsättning	Resultat
Antal deltagare	48	15

Workshop med räddningshundar på distriktslägret i Trollböle, Tenala.

Stödfunktioner

Centralkansliets aktiviteter syftar i första hand till att stöda föreningarna i deras ungdomsarbete. Under året har det stödjande arbetet fokuserat på

- Kommunikation
- 4H-föreningarna i fokus
- Projekt

Kommunikation

Intern kommunikation

Intranätet var den viktigaste kanalen för information från centralkansliet till föreningarna. För en tvåvägs kommunikation används Facebooks slutna grupper.

Verksamhetsledardagarna (mars och oktober) samt ordförandelunchen i samband med FS4H:s 90-års jubileumsseminarium var viktiga för utvecklande av dialogen inom hela organisationen.

Extern kommunikation

Kommunikationsutskottet har lett arbetet med utvecklande av organisationens kommunikation

Webbsidan flyttade från Webbhusets plattform till word press och samtidigt förnyades hela webbsidan inklusive föreningarnas sidor. Slutresultatet är mycket lyckat.

I mars genomfördes kampanjen #Ready 4 work för att lyfta upp 4H:s sysselsättande verksamhet för unga. Kampanjen fick synlighet i media.

Under året har organisationen använt sig av några betalda Facebook-kampanjer samt också till övriga delar ökat betydligt synligheten på sociala media.

FS4H:s kommunikationsutskotts medlemmar är Kati Källman (Korsholm), Maria Lill-Smeds (Borgå) och Nora Backlund (Vörånejden). Sammanställare och sekreterare för utskottet är Petra Ingo (kommunikatör). Kommunikationsutskottets insats för 4H-synlighet har varit betydande.

4H-föreningarna i fokus

Centralkansliet har under året jobbat för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i så stor utsträckning som möjligt skall läggas på verksamhet för barn och unga. Aktiviteterna har koncentrerats fortsättningsvis till utvecklandet av närstödet, utbildningsinsatser samt medelsanskaffning samt till att driva projekt som gagnar hela organisationen.

Närstödet

I och med att närstödet strukturerats och klargjorts har centralkansliets personal bättre kunna ge föreningarna service inom:

- 1) verksamheten för barn dvs. gruppverksamheten – kommunikatörens ansvarsområde
- 2) verksamhet för unga dvs. kurser, sysselsättning och företag – HR-managers ansvarsområde
- 3) föreningens ekonomi och administration samt arbetsgivarfunktioner – verksamhetsledarens ansvarsområde

Utbildningsinsatser

- Verksamhetsledardagarna arrangerades 16-17.4 på Lärkkulla i Karis. Temat för dagarna var 4H-akademin och kompetensen inom 4H. Facilitator för dagarna var Carola Lindholm från Carolin Ab. Dagarna var mycket lyckade och bidrog starkt till vår nya strategi 2020-22.
- Den 18.9 arrangerades FS4H:s 90-års jubileumsseminarium på G18 i Helsingfors. Huvudtalare var Elza Dunkels från Umeå universitet. Hon talade utgående från rubriken "Vad kan vi lära oss av ungt lärande".

- Höstens utbildningsdagar för föreningarnas anställda arrangerades 30-31.10 i Åbo. Temat för dagarna var ”Validering av kurser för studiepoäng samt utfärdande av kompetensmärken”. Utomstående seminarietalare var Annika Tahvanainen-Jaatinen från Studiecentralen Sivos samt Henrika Nordin från Bildningsalliansen.

Projekt

4H-akademin

Projekt Kompetensstegets övergripande mål är att ta tillvara och synliggöra ungas kompetens som de byggt upp genom deltagande i 4H-verksamheten och i förlängningen att 4H-verksamheten fostrar till företagsamhet och aktivt medborgarskap.

Konkret skall projektet leverera för studiepoäng validerade kurser, kompetensmärken samt tydliggöra 4H-verksamheten vad gäller att fostra framtida ledare dvs skapa 4H-akademin.

Projektet startade i och med verksamhetsledardagarna april och fortgår till utgången av år 2021. Projektet drivs framåt av personalen vid FS4H gemensamt med föreningarna och finansieras av Svenska kulturfonden.

Projekt Spektrum

Projekt Spektrum är ett samarbetsprojekt med Yrkesakademin i Vasa kring temat cirkulärekonomi. Inom projektet skall utbildningsmaterial produceras och ett evenemang, Hållbarhetsveckan i Österbotten, arrangeras. Finlands svenska 4Hs ansvar är att arrangera Hållbarhetsveckan som syftar till att visa god praxis kring hållbara lösningar i landskapet. Hållbarhetsveckan samlar stora och små, offentliga och privata aktörer till en årligen återkommande aktivitet, Projektet startade i oktober 2019 och den 1 december tillträdde Nora Backlund som projektledare på 70 %. Nora är anställd av FS4H som också sköter projektadministrationen. Projektet finansieras av Aktion Österbotten och avslutas i december 2021.

Organisationen och personal

Finlands svenska 4H:s styrelse leds av ordförande, SLC basen Mats Nylund. Övriga medlemmar har varit: Annika Björk, vice-ordförande, Susann Rabb, Trygve Isaksson, Jaana Ojanen, Peter Österman samt Camilla Wahlsten, sekreterare. Styrelsen har sammanträtt 4 gånger.

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare samt svarat för organisationens ekonomiförvaltning och penningtrafik. Harriet Sundholm har ansvarat för utbildnings- och utvecklingsfrågorna samt skött organisationens bokföring och Petra Ingo har fungerat som kommunikator. Från och med december har Nora Backlund fungerat som projektledare för Hållbarhetsveckan.

Personalen är stationerad i Helsingfors och Vasa.

Premieringar och utmärkelsetecken

Till ”årets 4H-medlem” inom Finlands svenska 4H utsågs Malin Snellman från Ålands 4H.

Eftermiddagsklubbar

Botnia 4H har hållit eftermiddagsklubbar för skolelever delvis med specialanslag från Brita Maria Renlunds stiftelse.

Finansieringen

Det ordinarie statsunderstödet från Jord- och Skogsbruksministeriet uppgick till 250 000 euro.

Matskolan-projektet stöddes av Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne med 31 000 euro.

4H-akademiprojektet stöddes av Svenska kulturfonden med 40 000 euro.

Årets 4H-medlem Malin Snellman.

Finlands svenska 4H har samarbetat med SFV/Bildning vad gäller all vår kursverksamhet.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, Stiftelsen Gesellius fond, William Thuring's stiftelse, Svenska folkskolans vänner, von Frenckells stiftelse samt Stiftelsen till förmån för Finlands svenska kvinnor.

Av bidragen har en stor del betalats ut till föreningarna eller medlemmarna.

Statsunderstödet till 4H föreningarna utgjorde 146 000 euro. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag av banker, affärsföretag och olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 127 281 euro, vilket är en minskning med drygt 10 000 euro av de kommunala anslagen i jämförelse med år 2018.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året.

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1035

www.slf.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Bokföringssällskapet i Finland Ab

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 043 824 8706

www.bfs.fi

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1235

www.fs4h.fi

www.facebook.com/FinlandsSvenska4h

www.instagram.com/finlandssvenska4h